

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลของการใช้สื่อพื้นบ้านในการให้สุขศึกษาเรื่องโรคเอดส์แก่ประชาชน ในจังหวัดสุรินทร์ที่มีอายุ 15 - 65 ปี ที่พูดภาษาเขมร ลาวและภาษาส่วย ได้นำเสนอผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ลักษณะประชากรและสังคม

4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อพื้นบ้าน

4.1 ลักษณะประชากรและสังคม

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

หมู่บ้านที่ศึกษาเป็นหมู่บ้านในชนบทที่มีความเก่าแก่ที่มีขนาดตั้งแต่ 100 หลังคาเรือนขึ้นไป ตั้งอยู่ในเขตตำบลสวาย อำเภอเมือง ตำบลหนองบัวทอง อำเภอรัตนบุรีและตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม ประชาชนใช้ภาษาเขมร ภาษาลาวและภาษาส่วยเป็นภาษาหลัก การที่มีประชาชนในจังหวัดสุรินทร์มีการใช้ภาษาและวัฒนธรรมหลากหลายเช่นนี้ จากการสันนิษฐานของนักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดี (วรเชษฐ สุขแสงและคณะ, 2543, หน้า 59 - 63) เชื่อว่าพื้นที่ซึ่งเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน เคยเป็นที่อยู่ของพวกละว้า และลาวอยู่ในการปกครองของอาณาจักรฟูนันและเจนละบกเมื่อประมาณ 2,000 ปีมาแล้ว และพวกละว้ามีอำนาจปกครองอาณาจักรฟูนันได้สร้างเมืองสุรินทร์ขึ้น ประมาณ พ.ศ.1100 พวกละว้าเสื่อมอำนาจลงพวกขอมก็เข้ามามีอำนาจแทนที่ สุรินทร์เป็นเมืองหน้าด่านใหญ่ที่อยู่ทิศเหนือภูเขาพนมดงรัก มีปราสาทหินมากกว่า 25 แห่ง เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลงไทยเข้ามามีอำนาจสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ได้ขยายอาณาเขตกว้างขวางมาก มีชาวพื้นเมืองกลุ่มหนึ่งซึ่งเรียกตนเองว่า“ส่วย”“กวย”หรือ“กวย” ที่อาศัยในแถบเมืองอัตตะปือแสนแป แคว้นจำปาศักดิ์ เป็นกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถในการจับช้างป่ามาเลี้ยงไว้ใช้งาน ได้พากันอพยพข้ามลำแม่น้ำโขง สู่มืองขวเข้ามาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์เมื่อประมาณ พ.ศ.2260 แยกกันมา 6 กลุ่มแต่ละกลุ่มมีหัวหน้าควบคุมมาแล้วตั้งถิ่นฐาน

ปกครองตนเอง หัวหน้ากลุ่ม 2 ท่านในจำนวนนั้นที่สำคัญมาก คือ“พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์
จางวาง” ต่อมาได้เป็นเจ้าเมืองคนแรกที่ปกครองเมืองสุรินทร์และ“พระศรีนครเตา” ได้เป็นผู้ปกครอง
เมืองรัตนบุรี(อำเภอรัตนบุรี) ส่วนอำเภอท่าตูมห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 50 กิโลเมตร อยู่ทาง
ทิศเหนือสุดของจังหวัดสุรินทร์และมีอาณาเขตด้านตะวันออกติดกับอำเภอรัตนบุรี

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ภาษาเขมร ภาษาลาวและภาษาส่วย เป็นภาษาที่ประชาชนใช้
มานานตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ แม้แต่คนต่างถิ่นเมื่ออพยพเข้ามาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ก็มักจะ
พยายามใช้ภาษาพื้นบ้านเหล่านี้เช่นกัน ภาษาไทยใช้เป็นภาษากลางและภาษาราชการ ในพื้นที่
แต่ละอำเภอจะมีลักษณะการใช้ภาษาพื้นบ้านแต่ละภาษามาก-น้อยแตกต่างกันออกไป หรือผสม
ผสานกัน เช่น อำเภอเมืองส่วนใหญ่จะพูดภาษาเขมร อำเภอรัตนบุรีประชาชนพูดภาษาลาว และ
อำเภอท่าตูมจะมีผู้ที่พูดภาษาส่วยมากกว่าในทุก ๆ อำเภอ โดยไม่พบว่ามีการขัดแย้งในด้านภาษา
และวัฒนธรรม สำหรับในด้านเศรษฐกิจส่วนใหญ่มีลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม
จะคล้ายคลึงกัน สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และสื่อต่าง ๆ ได้ดี การคมนาคมสะดวก รายได้ต่อ
หัวประชากรต่ำอยู่ในระดับท้าย ๆ ของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ปี 2541 อยู่อันดับที่ 72 ของ
ประเทศ คือ ประมาณ 20,363 บาท/คน/ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2544, หน้า 4) และจากการ
สำรวจ ปี 2542 พบว่า มีอัตราการว่างงานมาก ช่วงรอฤดูกาลเพาะปลูกจะมีผู้ว่างงาน 342,521 คน
มากเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543, หน้า 34) เมื่อว่างจากฤดูกาลทำ
นาประชาชนมักจะอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่นจำนวนมาก เช่น ที่กรุงเทพฯ สมุทรสาคร
สมุทรสงคราม ชลบุรี ระยองและจังหวัดในภาคใต้ เพื่อรับจ้างทั่วไป เป็นกรรมกร เป็นลูกเรือ
ประมง สำหรับอาชีพลูกเรือประมงจะมีการเดินทางเป็นเวลานาน ๆ 1 - 2 ปี จึงจะกลับบ้านสัก
ครั้งหนึ่ง ในพื้นที่เขตอำเภอท่าตูมจะไปเป็นลูกเรือประมงมากที่สุดเฉพาะใน 3 อำเภอนี้ สำนัก
งานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์จะได้รับรายงานว่ามีผู้ติดเชื้อที่มีอาการและผู้ป่วยเอดส์เพิ่มขึ้น
มากที่สุดเป็น 3 อันดับแรกของจังหวัดมาอย่างต่อเนื่อง ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ทั้งด้านสุขภาพ
เศรษฐกิจและสังคม ในระยะแรก ๆ บางครั้งมีการรังเกียจกีดกันผู้ติดเชื้อผู้ป่วยโรคเอดส์ ทางราชการ
เอกชนและองค์กรชุมชนมีการรณรงค์เรื่องโรคเอดส์อย่างต่อเนื่อง แต่จะไม่ค่อยเข้าถึงประชาชน
บางกลุ่ม เนื่องจากมีการอพยพไปทำงานต่างถิ่นจำนวนมาก ทั้งอยู่ในโรงงานและเรือประมง ไม่
สะดวกต่อการดำเนินงาน และยังมีสถานการณ์ที่เอื้อต่อการระบาดของโรคเอดส์ ได้แก่ วิถี
ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม การที่เป็นเมืองท่องเที่ยวและมีชายแดนติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา
มีสถานที่ขายบริการทางเพศทั้งแบบแอบแฝงและแบบเปิดเผย ในหลายรูปแบบตามยุคตามสมัย
คล้ายกับจังหวัดอื่น ๆ ประชาชนเพศชายยังมีภาพลักษณ์เป็นผู้ที่นิยมดื่มสุราค่อนข้างมาก อาจจะ

นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย ทำให้การดำเนินงานการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเอดส์เป็นไปได้ด้วยความลำบาก และประสบผลสำเร็จน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

ด้านวัฒนธรรมการละเล่นพื้นบ้านที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดคือ “กันตรึม” ซึ่งมีชื่อเสียงไปทั่วประเทศ “กันตรึม” เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีการขับร้องที่เป็นภาษาเขมร ไร้ชอ ฉิ่งและเสียงกลองเป็นดนตรีหลัก ในระยะหลังมีการผสมผสานกับดนตรีสากลและภาษาอื่น มากขึ้น มีจังหวะและมีท่วงทำนองสนุกสนาน จะได้รับความนิยมในกลุ่มประชาชนที่พูดภาษา เขมร ส่วนหมอลำจะได้รับความนิยมมากในกลุ่มประชาชนที่พูดภาษาลาวและส่วย เพลงลูกทุ่ง จะได้รับความนิยมทั่วไป สำหรับถิ่นในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์จะสามารถแสดงได้ทั้งภาษาไทยและภาษาเขมร จะได้รับความนิยมน้อยกว่าเพลงลูกทุ่ง กันตรึมและหมอลำ ตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมาจังหวัด สุรินทร์ได้มีการนำสื่อพื้นบ้านประเภทเพลงลูกทุ่ง หมอลำ กันตรึมและลิเก ใช้ในการให้สุขศึกษา เรื่องโรคเอดส์ทั้งในรูปแบบเทพวิทยุ (เทพคาสเซต) ซีดี และวีดีโอสื่อพื้นบ้าน

นอกจากนี้ยังมีการละเล่นพื้นบ้านที่ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ และมีชื่อเสียงของจังหวัด สุรินทร์อีกหลายประเภทได้แก่ เรือมอันเร (รำสากล) เรือมตรุษ (รำตรุษ) กะโนบติงตอง (รำ ตักแต่นตาข้าว) เจริญ (ขับร้องคล้ายหมอลำกลอนแต่ใช้ภาษาเขมร) และยังมี รำโจรมะมั่วด (เขมร) ลำผีฟ้า หรือลำส่อง (ลาว) และรำแกลมอ ของประชาชนที่พูดภาษาส่วย ซึ่งเป็นการรำเพื่อ ประกอบพิธีกรรมการวินิจฉัยและรักษาโรค ที่ประชาชนส่วนหนึ่งให้การยอมรับจนถึงปัจจุบัน จังหวัดสุรินทร์มีความเก่าแก่และหลากหลายทางวัฒนธรรม มีการละเล่นและพิธีกรรมพื้นบ้านที่เป็น เอกลักษณ์ มีช้างมากที่สุดในประเทศไทย ดังคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า “สุรินทร์ถิ่นช้างใหญ่ ผ้าไหม งาม ประคำสวย ร่ำรวยปราสาท ผักกาดหวาน ข้าวสารหอม งามพร้อมวัฒนธรรม” และตั้งแต่ปี 2538 จังหวัดสุรินทร์ได้ประสบกับปัญหาเรื่องโรคเอดส์อย่างชัดเจนจนเป็นข่าวทางสื่อมวลชนไป ทั่วประเทศ

4.1.2 ข้อมูลด้านประชากร และสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คน เป็นผู้หญิงและผู้ชายจำนวนเท่ากัน ที่มีอายุระหว่าง 15 - 65 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 37 ปี (Mean = 37.17, S.D. 15.68) ประชาชนส่วนใหญ่มีสถานภาพ สมรสคู่ (ร้อยละ 61.6) รองลงมาเป็นโสด (ร้อยละ 30.6) ที่มีสถานภาพสมรส ม่าย หย่าและแยก จำนวน 3 คนเท่านั้น จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 76.4) รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ (14.8) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 8.8) ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 82.4) รองลงมาเป็นนักเรียนร้อยละ 12.5 ที่เหลือมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 4.2 และมีเพียง 2 คน ที่มีอาชีพค้าขาย (ตาราง 4.1)

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากร (n = 216)	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	66	30.5
คู่	133	61.6
ม่าย	14	6.5
หย่า	1	0.5
แยก	2	0.9
รวม	216	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	165	76.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	32	14.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	8.8
รวม	216	100.0
อาชีพ		
เกษตรกรกรรม	178	82.4
นักเรียน	27	12.5
รับจ้างทั่วไป	9	4.2
ค้าขาย	2	0.9
รวม	216	100.0

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทุกคนยังสามารถพูดหรือฟังเข้าใจอย่างน้อย 2 ภาษา คือ ภาษาที่ใช้ประจำวันของตนและภาษาไทย ผู้ที่พูดภาษาลาวเป็นภาษาหลักส่วนใหญ่สามารถเข้าใจ 2 ภาษา คือ ภาษาลาวกับภาษาไทย (ร้อยละ 93.1) ที่เหลือสามารถเข้าใจภาษาส่วย 2 คน และภาษาเขมร 3 คน สำหรับผู้ที่พูดภาษาเขมรที่สามารถเข้าใจ 2 ภาษาคือ ภาษาเขมรกับภาษาไทยมีมากที่สุด (ร้อยละ 88.9) และสามารถเข้าใจภาษาลาวด้วยมีถึงร้อยละ 11.1 ในกลุ่มนี้ไม่มีผู้ที่เข้าใจภาษาส่วย สำหรับผู้ที่พูดภาษาส่วยเป็นหลักพบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งสามารถเข้าใจทั้ง 4 ภาษา คือ ส่วย - ลาว - เขมร - ไทย (ร้อยละ 50.0) รองลงมาสามารถเข้าใจ 3 ภาษา คือ ภาษาส่วย - ลาว - ไทย ร้อยละ 43.1 และที่สามารถเข้าใจเฉพาะภาษาส่วย - ไทย มีเพียง 5 คนเท่านั้น (ตาราง 4.2)

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของภาษาที่กลุ่มตัวอย่างสามารถฟังเข้าใจจำแนกตามกลุ่มภาษาพูด

ภาษาที่ฟังเข้าใจ (n = 216)	จำนวน	ร้อยละ
เขมร (n = 72)		
ภาษาเขมร - ไทย	64	88.9
ภาษาเขมร - ลาว - ไทย	8	11.1
ภาษาเขมร - ส่วย - ไทย	0	0.0
รวม	72	100.0
ลาว (n = 72)		
ภาษาลาว - ไทย	67	93.1
ภาษาลาว - เขมร - ไทย	3	4.1
ภาษาลาว - ส่วย - ไทย	2	2.8
รวม	72	100.0
ส่วย (n = 72)		
ภาษาส่วย - เขมร - ลาว - ไทย	36	50.0
ภาษาส่วย - ลาว - ไทย	31	43.1
ภาษาส่วย - ไทย	5	6.9
ภาษาส่วย - เขมร - ไทย	0	0.0
รวม	72	100.0

4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

4.2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.3, S.D. = 2.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 16.5, S.D. = 2.3)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(215)} = 4.714, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 35.6, S.D. = 3.2) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 34.2, S.D. = 3.7) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(215)} = 5.942, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.3)

ตาราง 4.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อที่บ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 216)			หลังได้รับสื่อ (n = 216)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	7 - 20	16.5	2.3	10 - 20	17.3	2.1	4.714	0.001
ทัศนคติ	26 - 40	34.2	3.7	26 - 40	35.6	3.2	5.942	0.001

4.2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับสื่อที่บ้านจำแนกตามภาษา

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาชนระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อที่บ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อที่บ้าน (Mean = 17.1, S.D. = 2.2) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 16.5, S.D. = 2.2) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 1.946, p > .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 35.5, S.D. = 3.5) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 34.8, S.D. = 3.5) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 1.698, p > .05$) แสดงให้เห็นว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.4)

ตาราง 4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 71)			หลังได้รับสื่อ (n = 71)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	7 - 19	16.5	2.2	11 - 20	17.1	2.2	1.946	.056
ทัศนคติ	27 - 40	34.8	3.5	26 - 40	35.5	3.5	1.698	.094

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาลาวระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.6, S.D. = 2.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 16.5, S.D. = 2.5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 3.480, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 36.5, S.D. = 3.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 33.5, S.D. = 3.8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 4.083, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาลาวก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 72)			หลังได้รับสื่อ (n = 72)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	8 - 20	16.5	2.5	11 - 20	17.6	2.1	3.480	.001
ทัศนคติ	26 - 40	34.3	3.7	27 - 40	35.7	2.9	4.083	.001

และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาส่วระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test

พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.2, S.D. = 2.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 16.4, S.D. = 2.3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 2.706, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 35.6, S.D. = 3.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 33.5, S.D. = 3.8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 4.698, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.6)

ตาราง 4.6 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาส่วยก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 72)			หลังได้รับสื่อ (n = 72)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	10 - 20	16.4	2.3	10 - 20	17.2	2.1	2.706	.009
ทัศนคติ	26 - 40	33.5	3.8	28 - 40	35.6	3.1	4.698	.001

4.2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้านจำแนกตามกลุ่มอายุ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 15 - 25 ปี ระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.7, S.D. = 1.7) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 17.1, S.D. = 2.0) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 2.555, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 37.0, S.D. = 2.2) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 36.3, S.D. = 3.1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 2.279, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.7)

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอายุ 15 - 25 ปี ก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 72)			หลังได้รับสื่อ (n = 72)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	10 - 20	17.1	2.0	11 - 20	17.7	1.7	2.555	.013
ทัศนคติ	27 - 40	36.3	3.1	26 - 40	37.0	2.2	2.279	.026

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 26 - 49 ปี ระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.4, S.D. = 2.2) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 16.5, S.D. = 2.3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 3.614, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 35.5, S.D. = 3.0) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 34.0, S.D. = 3.8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 3.532, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.8)

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอายุ 26 - 49 ปี ก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 72)			หลังได้รับสื่อ (n = 72)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	8 - 20	16.5	2.3	10 - 20	17.4	2.2	3.614	.001
ทัศนคติ	26 - 40	34.0	3.8	27 - 40	35.5	3.0	3.532	.001

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 50 - 65 ปี ระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน เมื่อทดสอบด้วยสถิติ paired t - test

พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 16.7, S.D. = 2.3) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 15.8, S.D. = 2.5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 2.335, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 34.4, S.D. = 3.5) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 32.4, S.D. = 3.1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(71)} = 4.295, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.9)

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอายุ 50 - 65 ปี ก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 72)			หลังได้รับสื่อ (n = 72)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	7 - 20	15.8	2.5	11 - 20	16.7	2.3	2.335	.022
ทัศนคติ	26 - 40	32.4	3.1	28 - 40	34.4	3.5	4.295	.001

4.2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้านจำแนกตามเพศ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.3, S.D. = 2.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 15.9, S.D. = 2.5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(107)} = 5.358, p < .05$) และพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 35.3, S.D. = 3.2) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 33.3, S.D. = 3.6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(107)} = 5.602, p < .05$) แสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.10)

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 108)			หลังได้รับสื่อ (n = 108)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	7 - 20	16.0	2.5	10 - 20	17.3	2.1	5.358	.001
ทัศนคติ	26 - 40	33.3	3.6	26 - 40	35.3	3.2	5.602	.001

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ระหว่างก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน ทดสอบด้วยสถิติ paired t - test พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่วัดหลังจากได้รับสื่อพื้นบ้าน (Mean = 17.3, S.D. = 2.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 17.0, S.D. = 2.0) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(107)} = 1.356, p > .05$) แสดงให้เห็นว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา แต่พบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับสื่อ (Mean = 35.9, S.D. = 3.1) มีความแตกต่างกับคะแนนเฉลี่ยที่วัดก่อนได้รับสื่อ (Mean = 35.1, S.D. = 3.6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t_{(107)} = 2.657, p < .05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา (ตาราง 4.11)

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเอดส์และทัศนคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงก่อนและหลังได้รับสื่อพื้นบ้าน

ตัวแปร	ก่อนได้รับสื่อ (n = 108)			หลังได้รับสื่อ (n = 108)			t	p - value
	Range	Mean	S.D.	Range	Mean	S.D.		
ความรู้	8 - 20	17.0	2.0	11 - 20	17.3	2.1	1.356	.178
ทัศนคติ	28 - 40	35.1	3.5	28 - 40	35.9	3.1	2.657	.009

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อพื้นบ้าน

4.3.1 ความรู้สึกพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อพื้นบ้าน

หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้รับสื่อพื้นบ้านแล้วได้แสดงความคิดเห็น สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ รูปแบบสื่อพื้นบ้านมีความน่าสนใจมากร้อยละ 58.8 ส่วนใหญ่มีความต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้านชุดนี้มาก (ร้อยละ 78.7) เนื้อหาสื่อพื้นบ้านกลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งให้ความเห็นว่าเข้าใจง่ายและมีความสนุกในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50.9 และร้อยละ 52.3 ตามลำดับ) ประมาณ 2 ใน 3 เห็นว่าสื่อพื้นบ้านมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก(ร้อยละ 65.3) ในขณะที่มีประมาณครึ่งหนึ่งที่มีความคิดเห็นว่า ภาพมีความชัดเจน ความต่อเนื่องของการตัดต่อภาพ การลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่องปานกลาง (คิดเป็นร้อยละ 53.7, 48.1 และร้อยละ 50.9 ตามลำดับ) สำหรับคุณภาพของเสียงกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งยอมรับว่า เสียงชัดเจนมาก (ร้อยละ 58.8) (ตาราง 4.12) และสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสนใจพึงพอใจและยอมรับว่าสื่อดังกล่าวทั้งในด้านรูปแบบสื่อ เนื้อหาที่เข้าใจง่ายและมีประโยชน์ ให้ความบันเทิงมีความสุขในการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน มีการบันทึกเสียงชัดเจนดี แต่ภาพยังไม่ค่อยชัดมีการตัดต่อยังไม่ต่อเนื่องตามเนื้อหามากนัก มีภาพซ้ำ ๆ กันหลายตอนบางช่วงภาษาฟังไม่เข้าใจ ความสนใจจะลดลง กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่าหากมีโอกาสผลิตสื่อพื้นบ้านครั้งต่อไป ควรจะพิจารณานำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวนำไปพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อพื้นบ้าน

ความคิดเห็นต่อสื่อพื้นบ้าน	ระดับความพึงพอใจ (n = 216)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
1. ความน่าสนใจต่อรูปแบบสื่อ	127 (58.8)	81 (37.5)	8 (3.7)	216 (100.0)
2. ความต้องการให้เผยแพร่สื่อ	170 (78.7)	43 (19.9)	3 (1.4)	216 (100.0)
3. ความเข้าใจง่ายของเนื้อหาสื่อ	96 (44.4)	110 (50.9)	10 (4.6)	216 (100.0)
4. ความสนุกที่ได้รับจากสื่อ	91 (42.1)	113 (52.3)	12 (5.6)	216 (100.0)
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาสื่อ	141 (65.3)	70 (32.4)	5 (2.3)	216 (100.0)

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อพื้นบ้าน (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อสื่อพื้นบ้าน	ระดับความพึงพอใจ (n = 216)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
6. ความชัดเจนของภาพในสื่อ	82 (38.0)	116 (53.7)	18 (8.3)	216 (100.0)
7. ความต่อเนื่องของการตัดต่อภาพ	77 (35.6)	104 (48.1)	35 (16.2)	216 (100.0)
8. ความต่อเนื่องการลำดับเนื้อหา	77 (35.6)	110 (50.9)	29 (13.4)	216 (100.0)
9. ความชัดเจนของเสียง	127 (58.8)	78 (36.1)	11 (5.1)	216 (100.0)

4.3.2 ความน่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อพื้นบ้านที่นำเสนอแต่ละตอน

สื่อพื้นบ้านชุดนี้มีความยาว 1 ชั่วโมง 49 นาที มีการนำเสนอหลายรูปแบบสลับกัน โดยมีเนื้อหาต่อเนื่องกันพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า สปอตโทรทัศน์เกี่ยวกับการโฆษณาตรวจเลือดก่อนแต่งงาน การตรวจเลือดก่อนตั้งครรภ์ และการโฆษณาถุงยางอนามัย จะมีความน่าสนใจมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 85.2, 82.4 และร้อยละ 73.6 ตามลำดับ) รองลงมา คือ การฟังตนเองทางการเกษตร การประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ การสัมภาษณ์พิเศษ เพลงลูกทุ่ง และตอนพระเทศน์เรื่องศีลห้าพาไกลเอดส์เห็นว่า มีความน่าสนใจมาก (ร้อยละ 69.4, 66.7, 64.8, 64.4 และร้อยละ 54.6 ตามลำดับ) สำหรับหมอลำและกันตรึม กลุ่มตัวอย่างประมาณมากกว่าครึ่งหนึ่งมีความเห็นว่าน่าสนใจมาก (คิดเป็นร้อยละ 54.6 และร้อยละ 51.9 ตามลำดับ) ยกเว้นลิเกเห็นว่า มีความน่าสนใจในระดับปานกลางเพียงร้อยละ 35.2 (ตาราง 4.13)

ในขณะที่เดียวกันจากการสนทนากลุ่มก็ได้รับคำตอบในลักษณะเดียวกัน คือ การโฆษณาตรวจเลือดก่อนแต่งงาน การตรวจเลือดก่อนตั้งครรภ์ และการโฆษณาถุงยางอนามัย มีความน่าสนใจมากเพราะเป็นสปอตโทรทัศน์สั้น ๆ เนื้อหาเข้าใจง่ายและมีภาพประกอบน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพการสาธิตถุงยางอนามัยและการนำเอาช้างมาประกอบการโฆษณา ผสมผสานดนตรีและเสียงร้องของศิลปินพื้นบ้านทั้งกันตรึม หมอลำและเพลงลูกทุ่งและต้องการเนื้อหาเพิ่มเติมต่อจากสปอตโทรทัศน์แต่ละตอน เช่น ให้มีการสาธิตถุงยางอนามัยและมีบรรยายประกอบภาพเพิ่มเติมต่อจากสปอตโทรทัศน์ด้วย จะทำให้เนื้อหาที่เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับในเรื่องการฟังตนเองด้านการเกษตร เป็นการนำเสนอภาพการเกษตรแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประกอบกับกันตรึม สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของ

ประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเนื้อหาว่า “เพื่อให้ประชาชนฟังตนเองทางการเกษตรจะได้ไม่ต้องอพยพไปทำงานต่างถิ่นไม่ต้องไปเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์” เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ในครอบครัวในหมู่บ้าน และมีคำแนะนำเพิ่มเติมให้นำเสนอในเรื่องการเกษตรที่ได้ผลดีในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพมากขึ้น

สำหรับตอนที่มีการประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ก็ได้รับความสนใจเนื่องจากมีช่างมาแสดงตามเนื้อหาของเพลง นำเสนอศิลปะและวัฒนธรรม มีภาพปราสาทหินและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับคำขวัญประจำจังหวัดสุรินทร์ ตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ และของประเทศไทย (Amazing Thailand 1998 - 1999) สร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดหลังจากการได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะเครียด ในช่วงระหว่างที่เป็นเพลงลูกทุ่ง กันตรึม หมอลำและลิเกจะมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องท่านละประมาณ 1-2 นาที เกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ทั้งการป้องกัน การให้การรักษา การอยู่ร่วมกัน การให้การสงเคราะห์ต่าง ๆ และการตรวจก่อนแต่งงานตั้งครรรค์ เป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความเชื่อถือ เพราะเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวดีและมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง และเนื้อหาที่ให้สัมภาษณ์ก็มีประโยชน์ต่อประชาชน ตอนพระเทศน์เรื่องศีลห้าพาไกลเอดส์ ประมาณ 3 นาที เป็นพระสงฆ์ที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด มีเนื้อหาสอดคล้องกันกับเพลงที่นำเสนอ (แหล่งคำเตือนจากหลวงตา) ก็ให้ความสนใจและให้ความเชื่อถือเช่นเดียวกัน ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุน้อยมักจะทำให้ความสนใจน้อยกว่ากลุ่มที่อายุมาก และกลุ่มที่มีอายุมากกว่าบางคนยังได้เสนอให้มีพระเทศน์เพิ่มขึ้นเป็น 2 ตอน ให้นำธรรมะในศาสนามาร่วมแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ให้มากขึ้น แต่กลุ่มที่มีอายุน้อยกลับมีความสนุกสนานมากในตอนอื่น ๆ โดยเฉพาะช่วงในเป็นกันตรึม หมอลำและเพลงลูกทุ่ง บางคนขยับร่างกาย หรือเคาะจังหวะตามอย่างสุภาพ กลุ่มตัวอย่างมีรอยยิ้มและเสียงหัวเราะเป็นระยะ ๆ บางตอนมีเสียงฮือฮาสนุกสนาน เช่น ตอนที่มีการสาธิตดูยางอนามัยและบทรักสั้น ๆ ในเรื่องราวของสื่อพื้นบ้าน แต่ในกลุ่มอายุ 26 - 49 ปี บางคนบอกว่า กันตรึมและหมอลำสนุกสนานก็จริงแต่ให้รายละเอียดเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์น้อย ควรเพิ่มภาพที่ให้รายละเอียด และมีการเสนอเนื้อหาเพิ่มเติมในรูปแบบการบรรยายสรุปแต่ละตอนจะทำให้เข้าใจเนื้อหาดีขึ้น เนื้อหาของกันตรึมกับหมอลำบางตอนซ้ำซ้อนกัน เป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ตอนประชาชนไปเป็นลูกเรือประมงควรแก้ไขต่อไป

ส่วนเพลงลูกทุ่ง กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจมากได้ให้เหตุผลว่า ใช้ภาษาและเนื้อหาฟังง่าย มีภาพประกอบที่เหมาะสม ลำดับภาพได้ดี เนื้อหาเข้าใจง่ายและมีประโยชน์ หมอลำและกันตรึมก็เช่นเดียวกัน จังหวะสนุกสนาน เนื้อหามีประโยชน์ เข้าใจง่าย ในตอนที่ฟังไม่เข้าใจก็

สามารถดูภาพประกอบก็จะเข้าใจได้มากขึ้น สำหรับลิเกกลุ่มตัวอย่างยอมรับว่า ศิลปินมีเสียงไพเราะ เนื้อหาดีแต่มีภาพและเนื้อหาซ้ำกันค่อนข้างมาก เพราะเป็นการสรุปเรื่องโรคเอดส์ จากหลายตอนที่ผ่านมา จึงหวั่นไหวไม่ค่อยสนุกสนาน จึงทำให้ความสนใจในตอนดังกล่าวลดน้อยลง

ตาราง 4.13 จำนวนและร้อยละของระดับ ความสนใจที่กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอ สื่อพื้นบ้านในแต่ละตอน

รูปแบบการนำเสนอ ของสื่อพื้นบ้านใน	ระดับความสนใจต่อสื่อพื้นบ้าน (n = 216)			
	น่าสนใจมาก	ปานกลาง	น่าสนใจน้อย	รวม (ร้อยละ)
1. การโฆษณาตรวจ เลือดก่อนแต่งงาน	184 (85.2)	26 (12.0)	6 (2.8)	216 (100.0)
2. การโฆษณาตรวจ เลือดก่อนตั้งครรภ์	178 (82.4)	32 (14.8)	6 (2.8)	216 (100.0)
3. การโฆษณา ถุงยางอนามัย	159 (73.6)	50 (23.1)	7 (3.2)	216 (100.0)
4. การพึ่งตนเองทาง ด้านการเกษตร	150 (69.4)	51 (23.6)	15 (6.9)	216 (100.0)
5. การประชาสัมพันธ์ จังหวัดสุรินทร์	114 (66.7)	62 (28.7)	10 (4.6)	216 (100.0)
6. เพลงลูกทุ่ง	140 (64.8)	69 (31.9)	7 (3.2)	216 (100.0)
7. การสัมภาษณ์พิเศษ	139 (64.4)	61 (28.2)	16 (7.4)	216 (100.0)
8. หมอตำ	118 (54.6)	69 (31.9)	29 (13.4)	216 (100.0)
9. พระเทศน์เรื่องศีล ห้าพาไกลเอดส์	118 (54.6)	87 (40.3)	11 (5.1)	216 (100.0)
10. กันตริ้ม	112 (51.1)	80 (37.0)	24 (11.1)	216 (100.0)
11. ลิเก	70 (32.4)	76 (35.2)	70 (32.4)	216 (100.0)

4.3.3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาของสื่อพื้นบ้าน

เนื้อหาสื่อพื้นบ้านชุดนี้ ที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า มีประโยชน์มากได้แก่ การโฆษณาตรวจเลือดก่อนแต่งงาน ตรวจเลือดก่อนตั้งครรภ์และการโฆษณาอุ้งยางอนามัย (ร้อยละ 86.6, 82.9 และร้อยละ 73.6 ตามลำดับ) รองลงมา ได้แก่ การพึ่งตนเองทางการเกษตร การสัมภาษณ์พิเศษ การประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ และตอนที่พระเทศน์เรื่องศีลห้าพาไกลเอตส์ กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่าเนื้อหาไม่ประโยชน์มาก(ร้อยละ 67.6, 67.1, 65.7 และร้อยละ 56.6 ตามลำดับ) ส่วนเพลงลูกทุ่ง หมอลำและกันตรึมเห็นว่าเนื้อหาไม่ประโยชน์มากคิดเป็นร้อยละ 58.8, 50.0 และร้อยละ 49.5 ตามลำดับ ยกเว้นลิเก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเนื้อหาไม่ประโยชน์ปานกลาง(ร้อยละ 35.2) มีที่เห็นว่าเนื้อหาไม่ประโยชน์มากมีเพียงร้อยละ 30.6 เท่านั้น ที่เหลือเห็นว่าเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อย (ตาราง 4.14) จากการสนทนากลุ่มก็ได้รับข้อมูลในลักษณะเดียวกัน คือ ลิเกมีจังหวะทำนองการขับร้องซ้ำ ภาพและเนื้อหาซ้ำกันที่ได้นำเสนอไปแล้วหลายตอนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาของสื่อพื้นบ้าน

เนื้อหาและรูปแบบที่นำเสนอในสื่อพื้นบ้าน	ประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาของสื่อ (n = 216)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม (ร้อยละ)
1. การโฆษณาตรวจเลือดก่อนแต่งงาน	187 (86.6)	26 (12.0)	3 (1.4)	216 (100.0)
2. การโฆษณาตรวจเลือดก่อนตั้งครรภ์	179 (82.9)	35 (16.2)	2 (0.9)	216 (100.0)
3. การโฆษณาอุ้งยางอนามัย	159 (73.6)	49 (22.7)	8 (3.7)	216 (100.0)
4. การพึ่งตนเองด้านการเกษตร	146 (67.6)	56 (25.9)	14 (6.5)	216 (100.0)
5. การสัมภาษณ์พิเศษ	145 (67.1)	62 (28.7)	9 (4.2)	216 (100.0)
6. พระเทศน์เรื่องศีลห้าพาไกลเอตส์	142 (65.7)	63 (29.2)	11 (5.1)	216 (100.0)

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาของสื่อพื้นบ้าน (ต่อ)

เนื้อหาและรูปแบบที่นำเสนอในสื่อพื้นบ้าน	ประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาของสื่อ (n = 216)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม (ร้อยละ)
7. เพลงลูกทุ่ง	127 (58.8)	79 (36.6)	10 (4.6)	216 (100.0)
8. การประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์	122 (56.6)	80 (37.0)	14 (6.5)	216 (100.0)
9. หมอตำ	108 (50.0)	79 (36.6)	29 (13.4)	216 (100.0)
10. กันตรึม	107 (49.5)	85 (39.4)	24 (11.1)	216 (100.0)
11. ลิเก	66 (30.6)	76 (35.2)	74 (34.3)	216 (100.0)

4.3.4 ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการเพิ่มเติมเนื้อหาจากสื่อพื้นบ้าน

ในด้านเนื้อหาสื่อพื้นบ้านกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้เพิ่มเติมเนื้อหาและรายละเอียดในสื่อพื้นบ้านชุดนี้ให้มากขึ้น (ร้อยละ 72.7) ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.3 ไม่ต้องการเนื้อหาเพิ่มเติมเนื่องจากในสื่อพื้นบ้านชุดนี้มีเนื้อหาครอบคลุมทุกด้านแล้ว สำหรับเนื้อหาที่ต้องการเพิ่มเติมได้แก่ อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ (ร้อยละ 56.9) รองลงมา คือ การป้องกันโรคเอดส์ การอยู่ร่วมกันในสังคม การปฏิบัติตัวต่อผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์และการรักษาผู้ป่วยเอดส์ (ร้อยละ 51.4, 39.8, 38.4 และร้อยละ 34.3 ตามลำดับ) (ตาราง 4.15)

จากการสนทนากลุ่มที่พบเช่นเดียวกันว่า คือ ต้องการให้นำเสนอภาพและเนื้อหาตามที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีรายละเอียดมากขึ้น ให้มีการอธิบายเพิ่มเติม สัมภาษณ์พิเศษหรือทำเป็นละครสั้นประกอบเพลง ให้เห็นเหตุการณ์และลำดับเนื้อหาให้ดีขึ้น ส่วนภาพที่ซ้ำกันมากและไม่ชัดเจน เร็วเกินไปให้ตัดออกให้ภาพใหม่ ๆ นักแสดงวัยรุ่น บรรยากาศความเป็นชนบท และวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องมานำเสนอให้สอดคล้องกับเนื้อหา แต่ยังมีควมบันเทิงควบคู่กันไปด้วย เช่น การนำช่างมาแสดงประกอบ การเดินของทางเครื่องประกอบเพลง และยังต้องการให้นำกีฬาฟุตบอล หรือกีฬาอื่น ๆ มาสนับสนุนการโฆษณาถุงยางอนามัย และป้องกันโรคเอดส์เนื่องจากประชาชนให้ความสนใจกีฬาเหล่านี้ค่อนข้างมากภาพและเนื้อหาในสื่อเหมาะสมแล้ว ไม่ต้องตัดออก

ตาราง 4.15 เนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมในสื่อพื้นบ้าน

เนื้อหาที่ต้องการเพิ่มเติมในสื่อพื้นบ้าน	จำนวน (n = 216)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อาการของโรคเอดส์	216	123	56.9
2. การป้องกันโรคเอดส์	216	111	51.4
3. การอยู่ร่วมกันในสังคม	216	86	39.8
4. การปฏิบัติตัวผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอดส์	216	83	38.4
5. การตรวจ รักษาผู้ป่วยเอดส์	216	74	34.3
6. เนื้อหาด้านอื่น ๆ	216	9	4.2

4.3.5 ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้าน

ในด้านช่องทางเผยแพร่สื่อพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้านทางสถานีโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 66.2) รองลงมา เผยแพร่ที่โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน บ้านผู้ใหญ่บ้านและที่สถานีอนามัย คิดเป็นร้อยละ 59.5, 50.5, 48.1, 44.9 และร้อยละ 37.0 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังเสนอให้มีการจัดไว้ที่ร้านเช่าวิดีโอให้ยืมไปดูฟรี (ร้อยละ 25.9) จัดไว้ให้ประชาชนยืมไปดูที่บ้าน (ร้อยละ 22.2) และเผยแพร่ในเรือประมง (ร้อยละ 3.2) (ตาราง 4.16) และจากการสนทนากลุ่มก็ได้รับคำตอบในลักษณะสอดคล้องกันคือ ถ้าเป็นไปได้ต้องการให้นำเสนอผ่านทางสถานีโทรทัศน์ รวมทั้งมีการเผยแพร่ในชุมชนในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มากขึ้น ยังมีประชาชนเสนอให้นำสื่อพื้นบ้าน ไปไว้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สถานีอนามัยและร้านเช่าวิดีโอใกล้บ้าน ให้ประชาชนยืมไปเปิดชมโดยไม่คิดมูลค่า ในชนบทเมื่อมีงานบุญต่าง ๆ จะนิยมเช่าวิดีโอไปฉายในงานก็สามารถยืมสื่อพื้นบ้านชุดนี้ไปเผยแพร่ได้อีกด้วย

ตาราง 4.16 ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้าน

ช่องทางนำเสนอ/ เผยแพร่	จำนวน (n = 216)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ทางสถานีโทรทัศน์	216	143	66.2
2. เผยแพร่ที่โรงเรียน	216	128	59.5
3. เผยแพร่ที่โรงพยาบาล	216	109	50.5
4. เผยแพร่ที่โรงงาน	216	104	48.1
5. เผยแพร่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน	216	97	44.9
6. เผยแพร่ที่สถานีอนามัย	216	80	37.0
7. ร้านเช่าวิดีโอให้ยืมไปดูฟรี	216	56	25.9
8. จัดให้ประชาชนยืมไปดูที่บ้าน	216	48	22.2
9. เผยแพร่ในเรือประมง	216	7	3.2

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เลือกช่องทางที่ต้องการให้มีการเผยแพร่สื่อพื้นบ้านชนิดนี้มากที่สุดเพียงช่องทางเดียวพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังต้องการให้เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ (ร้อยละ 49.1) รองลงมาได้แก่ เผยแพร่ที่โรงพยาบาล บ้านผู้ใหญ่บ้าน สถานีอนามัย โรงเรียน และโรงงาน ร้อยละ 13.4, 13.4, 7.4, 6.5 และ ร้อยละ 6.5 ตามลำดับ (ตาราง 4.17)

จากการสนทนากลุ่ม และข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วมีความสอดคล้องกัน เมื่อพัฒนาสื่อพื้นบ้านให้มีคุณภาพมากขึ้นแล้ว ต้องการให้เผยแพร่ในช่องทางดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้ชมกันอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นสื่อที่เข้าใจง่าย กลุ่มตัวอย่างบางคนเสนอว่า “แม้แต่ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกก็ยังสามารถเข้าใจได้” มีหลาย ๆ คนเห็นด้วยและเนื้อหาที่มีประโยชน์สามารถนำไปปฏิบัติและแนะนำผู้อื่นได้ รวมทั้งสื่อพื้นบ้านยังให้ความบันเทิงไปพร้อม ๆ กัน

ตาราง 4.17 จำนวนและร้อยละของช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้านมากที่สุด

ช่องทางนำเสนอ/ เผยแพร่	จำนวน (n = 216)	ร้อยละ
1. ทางสถานีโทรทัศน์	106	49.1
2. เผยแพร่ที่โรงพยาบาล	29	13.4
3. เผยแพร่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน	29	13.4
4. เผยแพร่ที่สถานีอนามัย	16	7.4
5. เผยแพร่ที่โรงเรียน	14	6.5
6. เผยแพร่ที่โรงงาน	14	6.5
7. ให้ประชาชนยืมไปดูที่บ้าน	4	1.9
8. ร้านเช่าวิดีโอให้ยืมไปดูฟรี	4	1.9
รวม	216	100.0

4.3.6 ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้านมากที่สุด

ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้นำเสนอสื่อพื้นบ้าน ส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลา 18.00-19.00 น. (ร้อยละ 55.1) รองลงมา เป็นช่วงเวลา 08.00 - 09.00 น. 06.00 - 07.00 น. 16.00 - 17.00 น. และเวลา 12.00 - 13.00 น. ร้อยละ 16.7, 11.1, 4.2 และร้อยละ 4.2 ตามลำดับ (ตาราง 4.18) จากการสนทนากลุ่มได้รับคำตอบที่สอดคล้องกัน คือ ขอให้เผยแพร่ช่วงเวลาหลังเลิกงาน หรือช่วงพักผ่อน ประชาชนจะมีเวลาดำเนินการชมรายการโทรทัศน์มากที่สุด โดยจะนำเสนอในสถานีโทรทัศน์ช่องใดก็ได้ เป็นก่อนข่าวและก่อนละคร ในช่วงเวลาประมาณ 16.00 - 19.00 น. หรือในช่วงเช้าก่อนไปทำงาน เวลาประมาณ 06.00 - 07.00 น.

นอกจากนี้ยังมีผู้เสนอว่า ขอให้เผยแพร่สื่อในช่วงที่มีการถ่ายทอดสดหุ่นของสถานีโทรทัศน์ไอทีวีก็ได้ เพื่อให้ประชาชนส่วนหนึ่งที่ชอบเล่นหุ่นหรือหอยหุ่นจะได้ชมพร้อม ๆ กัน ส่วนสปรอตโทรทัศน์สั้น ๆ ช่วงเวลาที่มีการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลในสถานีใด ขอให้นำไปเผยแพร่ หรือนำนักเตะที่มีชื่อเสียงมาเป็นนายแบบโฆษณา เช่น เรื่องถุงยางอนามัย ในช่วงที่มีการแข่งขันฟุตบอล รวมทั้งกีฬามวย และการแข่งขันกีฬาทุกประเภท ก็อาจจะดำเนินการได้ในลักษณะเดียวกัน

ตาราง 4.18 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการให้เผยแพร่สื่อพื้นบ้านมากที่สุด

ช่วงเวลาที่ต้องการให้เผยแพร่	จำนวน (n = 216)	ร้อยละ
1. เวลา 18.00 - 19.00 น.	119	55.1
2. เวลา 08.00 - 09.00 น.	36	16.7
3. เวลา 06.00 - 07.00 น.	24	11.1
4. เวลา 11.00 - 12.00 น.	19	8.8
5. เวลา 12.00 - 13.00 น.	9	4.2
6. เวลา 16.00 - 17.00 น.	9	4.2
รวม	216	100.0

4.3.7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน

หลังการได้รับสื่อพื้นบ้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 35.6 (77 คน จากจำนวนทั้งหมด 216 คน) ได้มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในตอนท้ายแบบสอบถาม ในด้านเนื้อหาสื่อพื้นบ้านกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการบรรยายภาพเพิ่มเติมในแต่ละตอน (ร้อยละ 20.3) และให้เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับอาการผู้ป่วยเอดส์ การป้องกัน การปฏิบัติตัวของผู้ติดเชื้อและการปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ การอยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 14.9, 9.5, 6.8 และร้อยละ 4.1 ตามลำดับ สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการเพิ่มเติมที่เคยเสนอไว้ก่อนหน้านี้และจากการสนทนากลุ่มก็มีข้อเสนอแนะในลักษณะเดียวกัน และต้องการให้เผยแพร่ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาวัยรุ่นและประชาชนให้มากขึ้น (ร้อยละ 16.2) ถ้ามีวิทยากรในขณะฉายวิดีโอก็ขอให้วิทยากรช่วยอธิบายเป็นตอน ๆ ประกอบการฉายวิดีโอไปด้วย (ร้อยละ 2.7) แจกจ่ายเอกสารหรือคู่มือเรื่องเอดส์ให้ประชาชนนำไปอ่านด้วย (ร้อยละ 1.4) ก็จะทำให้ได้รับประโยชน์มากขึ้น และยังมีการเสนอให้เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ตามที่ได้เสนอแนะไว้ตอนต้นแล้ว (ร้อยละ 1.4)

นอกจากนี้ประชาชนได้ชมเชยสื่อพื้นบ้านชุดนี้ว่า เป็นสื่อที่ให้ประโยชน์ต่อทุกคน โดยเฉพาะความรู้เรื่องเอดส์ และบอกว่าผลิตได้ดี (ร้อยละ 10.8) ขอให้ผลิตเป็นภาษาที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย จะทำให้ฟังเข้าใจง่ายขึ้น (ร้อยละ 5.4) ต้องการให้นำเสนอด้านการเกษตรที่สามารถนำไปปฏิบัติให้ได้ผลดีในสื่อพื้นบ้านชุดนี้ด้วย (ร้อยละ 1.4) (ตาราง 4.19) และสอดคล้องกับการสนทนากลุ่ม

ตาราง 4.19 จำนวนและร้อยละของข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อพื้นบ้าน

ข้อเสนอแนะต่อสื่อพื้นบ้าน	จำนวน (n = 77)	ร้อยละ
ก. เนื้อหาที่ต้องการเพิ่มเติม		
1. ควรมีการบรรยายภาพเพิ่มเติม เช่น การสาธิตการใช้ ถุงยางอนามัย	15	20.3
2. ขอให้เพิ่มเนื้อหาและภาพอาการของผู้ป่วยเอดส์	11	14.9
3. ขอให้เพิ่มเนื้อหาและภาพด้านการป้องกันโรคเอดส์	7	9.5
4. ขอให้เพิ่มเนื้อหาการปฏิบัติตัวของผู้ติดเชื้อและ ผู้ป่วยเอดส์	5	6.8
5. ขอให้เพิ่มเนื้อหา การปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอดส์	3	4.1
6. ต้องการให้มีสารคดี และละครประกอบในวิดีโอ	3	4.1
7. ขอให้เพิ่มเนื้อหาการดูแลรักษาและสถานที่รักษา ผู้ป่วยเอดส์	2	2.7
8. ควรให้เพิ่มเติมข้อคิด ในเนื้อหาพฤติกรรมเสี่ยงและ ผลที่เกิดตามมาหลังจากนั้น	2	2.7
9. ภาษาเขมรฟังไม่ค่อยออกในหมู่บ้านสวยและลาว	2	2.7
10. ขอให้มีการสัมภาษณ์มากกว่านี้	1	1.4
ข. ข้อเสนอแนะให้พัฒนาการผลิตสื่อ		
1. ควรตัดต่อ ลำดับภาพ และเนื้อหาให้ดีขึ้น ไม่ให้ซ้ำซ้อน	6	8.1
2. ควรใช้ภาพและนักแสดงที่ทันสมัย ไม่ซ้ำกันมาก	3	4.1
3. ต้องการให้ภาพชัดเจนขึ้น	2	2.7
4. ขอให้ถ่ายเรื่องจริงจากคนผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์	1	1.4

ตาราง 4.19 จำนวนและร้อยละของข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อพื้นบ้าน (ต่อ)

ข้อเสนอแนะต่อสื่อพื้นบ้าน	จำนวน (n = 77)	ร้อยละ
ค. ช่องทางการนำเสนอและเผยแพร่		
1. ต้องการให้นักเรียน นักศึกษา วิทยุและประชาชน ได้ดูสื่อพื้นบ้านชุดนี้มาก ๆ		
	12	16.2
2. ต้องการให้อธิบายเป็นตอน ๆ ประกอบการฉาย วิดีโอสื่อพื้นบ้านชุดนี้ (ถ้ามีวิทยากร)		
	2	2.7
3. ต้องการให้เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์		
	1	1.4
4. ต้องการให้แจกเอกสาร หรือคู่มือเรื่องเอคส์ให้แก่ ประชาชนด้วยประกอบการชมวิดีโอสื่อพื้นบ้าน		
	1	1.4
ง. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ		
1. ให้ประโยชน์ต่อทุกคน ให้ความรู้เรื่องเอคส์มาก ผลิตได้ดี		
	8	10.8
2. แนะนำด้านการใช้ภาษา ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย จะฟังง่ายขึ้น		
	4	5.4
3. ให้นำเสนอด้านการเกษตรที่สามารถนำไปปฏิบัติ ได้ผลดี		
	1	1.4
รวม	77	100.0